POHJALAINEN
TÄNÄÄN

PÄIVÄN SANA
Astukaamme sen tähden rohkeasti armon valtaistuimen eteen, jotta saisimme armoa ja laupeutta, löytäisimme avun silloin kun sitä tarvitsemme.
Hepr. 4: 16

AURINKO VAASASSA
Aurinko nousee 8.12 ja laskee 17.24
Päivän pituus 9 tuntia 12 minuuttia

VAASA-LEHTI 100 VUOTTA SITTEN

Ennätysmäärä lahjoituksia lastenkirjastoille

Kansakoulunopettajien yhtiö Oy Valistus on jakanut ennätysmäärän kirjalahjoituksia lastenkirjastoille. Nyt 75 kirjastoa sai kukin 38 lahjakirjaa. Joukossa ovat Peräseinäjoen, Jalasjärven Ylivallin, Nurmon ja Vimpelin kirjastot.

Angolasta löydettiin miljoonien arvoinen timantti

LUANDA Angolasta on löydetty harvinainen, yli 7 sentin mittainen 404-karaattinen timantti. Se on suurin koskaan Angolasta löydetty timantti ja 27:nneksi suurin koko maailmassa, arvioi Lupaca-kaivosyhtiö. Yhtiön mukaan timantti on 14 miljoonan Yhdysvaltain dollarin eli lähes 13 miljoonan euron arvoinen. Timantti löytyi Lulon kaivoksesta, josta on jo aiemmin kaivettu kymmeniä isoja timantteja sen jälkeen, kun kaivos avattiin elokuussa. Lulo on maailman neljänneksi suurin timanttikaivos.

Sotakorvaukset loivat viennin

Sotakorvaukset olivat Suomelle raskaat, mutta niiden avulla Suomeen syntyi vientiteollisuus

HARRI SIPPOLA

VAASA Suomelle langetettiin toisen maailmansodan päättymisen jälkeen rankat sotakorvaukset. Suomen tuli maksaa sopimusten mukaan sodan voittajiin lukeutuneelle Neuvostoliitolle yhteensä noin 300 miljoonan kultadollarin sotakorvaukset.

Nöyryyttävät sotakorvaukset koettiin negatiivisena iskuna jälleenrakentamista aloittavalle Suomelle. Taloushistorian professori **Ilkka Nummela** Jyväskylän yliopistosta näkee asiassa kaksi puolta.

– Historiassa usein maksaja onkin ollut se, joka sotakorvauksista on lopulta hyötynyt, Nummela sanoo.

Suomi maksoi sotakorvaukset tavarana. Maksetuista sotakorvauksista suurin osa, eli kolmannes tuli teollisuuden koneista ja laitteista.

Sotakorvaukset kiihdyttivät tuotantoa ja tehtaita perustettiin. Samalla aukesi kauppakumppanuus itään ja Suomeen syntyi vientiteollisuutta. Suomalainen tuotanto alkoi kiinnostaa myös Yhdysvalloissa ja Englannissa.

Nummela viittaa taloustieteilijä John Maynard Keynesin ensimmäisen maailmansodan jälkeisiin pohdintoihin sotakorvausten todellisista hyötyjistä.

> Historiassa usein maksaja onkin ollut se, joka sotakorvauksista on lopulta hyötynyt.

– Ei sotakorvauksia pidä nähdä Suomessa pelkästään negatiivisena asiana. Sotakorvausten seurauksena Suomi sai kaupalliset suhteet ja esimerkiksi idänkaupasta tuli Suomelle myöhemmin kultakaivos, Nummela toteaa.

Maksettujen sotakorvausten todellista määrää on Nummelan mukaan hankala arvioida. Hän puhuu nykyrahassa yhdeksästä miljardista eurosta, mutta myöntää senkin olevan hieman tulkintakysymys.

Siitä Nummela on varma, että kumpikin osapuoli piti kiinni sopimuksesta.

– Uskon, että korvauksia maksettiin se määrä, mikä sodan jälkeen oli sovittu.

Nummela puhui Vaasan sotaveteraanimuseon uuden näyttelyn avajaisissa. Erikoisnäyttely taustoittaa Suomen maksamia sotakorvauksia ja pohtii niiden vaikutuksia suomalaiseen teollisuuteen.

Sotakorvauksia lähti Neuvostoliittoon myös Vaasasta. Esimerkiksi Strömberg valmisti 27 000 moottoria sotakorvauksina, minkä lisäksi Vaasasta vietiin myös proomuja ja veneitä sekä Kronvik Oy:n valmistamia taloelementtejä. Myös Wickströmin konepaja ja Olympiasta tunnettu Suomen Moottoritehdas osallistuivat sotakorvauksiin.

Näyttelyn kokoamiseen osallistunut **Per-Erik Fant** sanoo Strömbergin osuuden korvauksista olleen suuri.

– Strömbergillä hieman pelättiin sotakorvausten jälkeistä aikaa, koska Vaasaan oli sodan jälkeen rakennettu iso tehdas. Nopeasti kuitenkin selvisi, että Neuvostoliitto osti tavaraa jälkeenpäinkin, Fant toteaa.

Hän nostaa näyttelystä esiin yhden vaasalaisia henkisesti koskettaneen menetyksen.

– Kalasataman ja Sundomin välillä liikennöi Böljan II -niminen alus, koska silloin ei vielä ollut siltaa Sundomiin. Tämä alus menetettiin sotakorvauksena ja se oli monelle vaasalaiselle kova paikka, Fant toteaa.

Sotaveteraanimuseo on avoinna sunnuntai-iltapäivisin. Luentosarja jatkuu 16.3, jolloin professori Karl-Erik Michelsen esitelmöi aiheesta Sotakorvaukset ja maamme teollisuus.

Vaasan sotaveteraanimuseon erikoisnäyttely sotakorvauksista avattiin professori Ilkka Nummelan luennolla aiheesta. KUVAT: TIMO ANNANPALO

Professori Ilkka Nummelan mukaan Suomi hyötyi sotakorvauksista, koska niiden avulla luotiin vientiteollisuudelle elintärkeä idänkauppa.

Per-Erik Fantin mukaan sotakorvauksilla oli iso merkitys vaasalaisyritysten tulevaisuuteen. Esimerkiksi Strömberg toimitti Neuvostoliittoon 27 000 moottoria.

SÄÄ

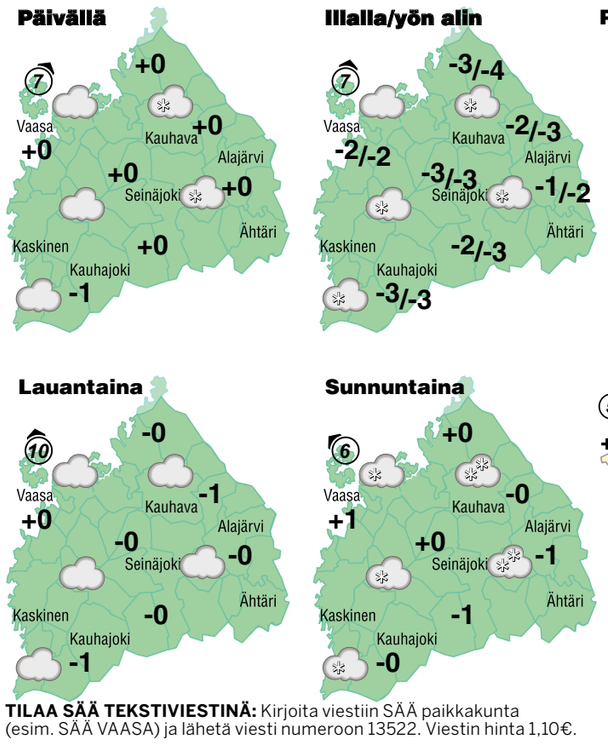

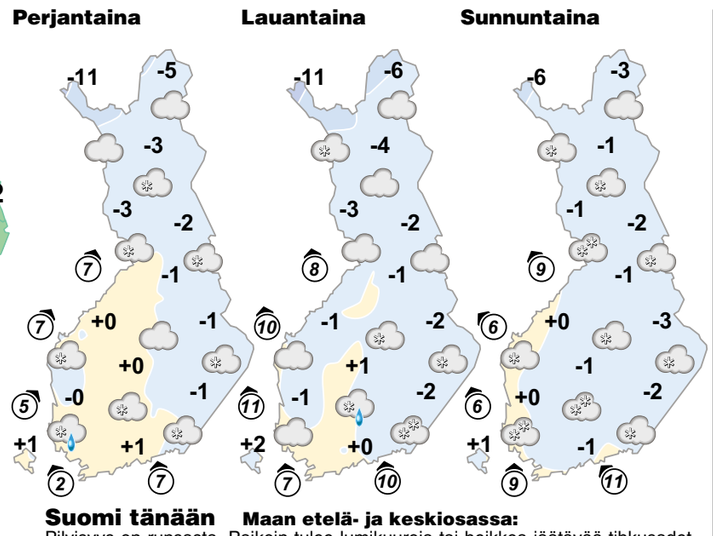

TILAA SÄÄ TEKSTIVIESTINÄ: Kirjoita viestiin SÄÄ paikkakunta (esim. SÄÄ VAASA) ja lähetä viesti numeroon 13522. Viestin hinta 1,10€.

Suomi tänään **Maan etelä- ja keskiosassa:**
Pilvisyys on runsasta. Paikoin tulee lumikuuroja tai heikkoa jäätävää tihkusadetta. Illalla maan itäosassa lumisade on yhtenäisempää. Lämpötila on -2...+2 astetta. Etelänpuoleinen tuuli on heikkoa tai kohtalaista.

Maan pohjoisosassa:
Pilvisyys on runsasta. Enimmäkseen on poutaa, joskin yksittäiset lumikuurot ovat mahdollisia. Lämpötila on pääosin 0...-5 astetta, Käsivarren Lapissa pakkasta voi olla noin 10 astetta. Etelätuuli on kohtalaista.

Eurooppa huomenna päivällä

Tukholma	+3	●	Lontoo	+13	v	Mallorca	+15 ○
Tallinna	+1	L	Pariisi	+13	v	Rooma	+14 ○
Pietari	0	L	Berliini	+6	●	Istanbul	+10 ●
Moskova	-3	●	Wien	+8	◐	Ateena	+19 ○
K:hamina	+4	v	Madrid	+12	○	Kreeta	+21 ○
Bryssel	+12	v	Malaga	+17	◐	Rodos	+18 ○

Maailma huomenna päivällä

L.Palmas	+17	v	Tel Aviv	+19	v	Phuket	+32 ○
Madeira	+17	v	Eilat	+27	○	Sydney	+25 ◐
Agadir	+17	◐	Kairo	+25	○	Nairobi	+25 u
Sousse	+17	○	Peking	+3	○	New York	+11 ○
Antalya	+21	○	Tokio	+10	●	L.Angeles	+23 ◐
Kypros	+22	○	Goa	+32	○	Miami	+21 v

Merisää

keskituuli (puuskat) m/s

	tänään klo 8	tänään klo 14	tänään klo 20	huomenna klo 14
Vaasa	5 (8)	6 (10)	5 (8)	6 (12)
Kaskinen	5 (9)	6 (9)	5 (8)	7 (12)
Pietarsaari	4 (9)	5 (9)	5 (7)	5 (11)
Kokkola	5 (9)	5 (9)	5 (7)	5 (10)

Meriveden korkeus eilen klo 14

Pietarsaari	+30 cm	Kaskinen	+28 cm
Vaasa	+28 cm	Mäntyluoto	+22 cm

ILMATIETEEN LAITOS

Eurooppa tänään päivällä

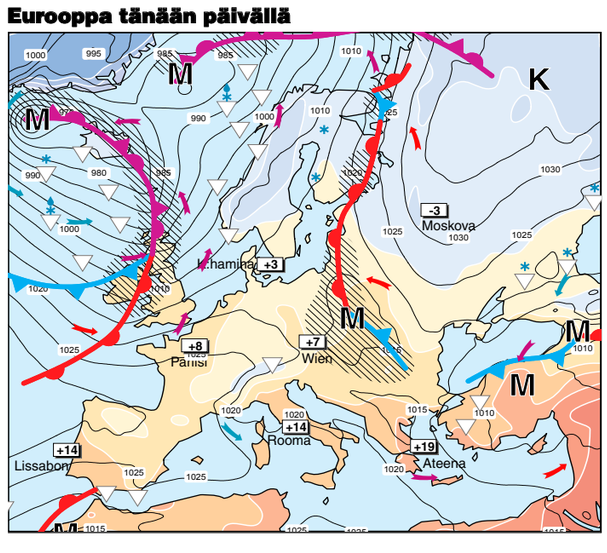

Kotimaa eilen klo 14

Kauhava	-1	●	Helsinki	0	v	Mikkeli	-1	○	Kuusamo	-4	●
Ähtäri	-3	L	Turku	+1	L	Joensuu	-2	●	Rovaniemi	-4	●
Ylistaro	-1	–	Lahti	-1	L	Kuopio	-3	●	Sodankylä	-3	●
Vaasa	-0	●	Pori	-1	L	Jyväskylä	-2	L	Ivalo	-1	●
Kauhajoki	-2	L	Tampere	-1	L	Oulu	-3	–	Utsjoki	-2	●
Kruunupyy	-2	●	L:ranta	-0	○	Kajaani	-3	◐	Kilpisjärvi	-6	L